

برنامه‌ریزی کاربری زمین در راستای توسعه پایدار محله‌ای با تأکید بر بهینه‌سازی مصرف انرژی

(مطالعه موردی: محله دروس، تهران)*

دکتر محمد مهدی عزیزی*، مهندس آزاده قرائی***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۲/۰۳/۰۵، تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۳/۰۵/۱۱

چکیده

با توسعه شهرها، کاربری اراضی به‌عنوان بخش مهمی از برنامه‌ریزی، محلات را دستخوش تغییرات کرده‌است. برای پاسخگویی به معضلات توسعه‌های جدید، نظریاتی نظیر توسعه محله‌ای پایدار مورد توجه قرار گرفته‌است. یکی از چالش‌برانگیزترین بحث‌های توسعه محله‌ای پایدار، انرژی است. به‌دلیل نقش چیدمان کاربری‌ها در مصرف انرژی، برنامه‌ریزی کاربری با رویکرد توسعه پایدار محله‌ای و تأکید بر بهینه‌سازی مصرف انرژی می‌تواند موجب حفظ و ارتقاء پایداری شود. پژوهش حاضر تلاشی در جهت توسعه مفهوم محله پایدار، بهینه‌سازی مصرف انرژی و ارتباط آن با برنامه‌ریزی کاربری زمین است. دروس از محلات برنامه‌ریزی شده تهران است. روش تحقیق پژوهش، تحلیلی و مدل آن AHP^۱ است. با استفاده از پرسش‌نامه، مطالعات میدانی، نرم افزار GIS^۲ و موارد دیگر زیرمعیارهای برنامه‌ریزی کاربری با رویکرد بهینه‌سازی مصرف انرژی در دروس اولویت‌بندی می‌شوند. در قالب نتایج تحقیق، برنامه کاربری زمین محله و یافته‌های قابل تعمیم پژوهش ارائه شده‌است.

واژه‌های کلیدی

برنامه‌ریزی کاربری زمین، توسعه محله‌ای پایدار، بهینه‌سازی مصرف انرژی، محله دروس.

* این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد آزاده قرائی است که در سال ۱۳۹۱ در دانشکده شهرسازی پردیس هنرهای زیبا، به راهنمایی آقای دکتر محمد مهدی عزیزی انجام شده‌است.

** استاد دانشکده شهرسازی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران. (مسئول مکاتبات)

*** کارشناس ارشد برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای، دانشکده شهرسازی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

Email: mmazizi@ut.ac.ir
Email: azadehgharaye@yahoo.com